

характер от нея. В нея се влюбва счетоводителят Карл Хартрот, германец по произход. Макар и да произхожда от семейството на генерал фон Хартрот, възнаграден от немския император с благородническа титла за участието му във войната от 1870 г., синът Карл извършва злоупотреби и фалшификации и е изгонен от войската. Бяга в новите земи, за да не отиде в затвора и се надява там да придобие богатство, което да изтрие петното от миналото му. Това постига чрез брака си с Елена и се завръща в Германия след смъртта на тъста си. Влага успешно капиталите си и постига добро положение в обществото. Първородният му син Юлиус завършва хуманитарни науки в Берлин и става доктор по философия. Като млад професор от Берлинския университет пристига в Париж с важна мисия от немските университетски власти. При срещата между двамата братовчеди – Жул и Юлиус, чрез техните възгледи по много въпроси, Бласко Ибанес има възможност да противопостави наблюденията си върху двете нации – френската и немската. Намирам за много интересни наблюденията му за германците, които смятам, че Д. Димов е заимствал от него, за да извае образа на фон Гайер в романа си „Тютюн“, както и да създаде образа и обясни възгледите на отец Ередиа за „световната католическа империя“ в романа „Осъдени души“. Юлиус фон Хартрот е обсебен от идеята за богоизбраността на немската нация, облагородила според него цяла Европа. Нему принадлежат думите: „Германецът, където и да се роди, е все син на Германия.“⁹ На испанеца Анджесола заявява: „Испания, вашето отечество, дължи на немците най-добрите си качества. Тя е получила от нас култа към честта и рицарския дух, благодарение на това, че е била покорена от готи, вестготи и ван-

⁹ Бласко Ибанес, В. Четирите конника на Апокалипсиса. Роман. Прев. Борис Любенов. С., 1934, с. 42. На заглавната страница на този роман заглавието е „Четирите конника от Апокалипсиса“. В текста го посочвам навсякъде като „Четирите конника на Апокалипсиса“, защото мисля, че така е добило популярност, а и филмът по тази книга носи предпочетеното от мене заглавие.